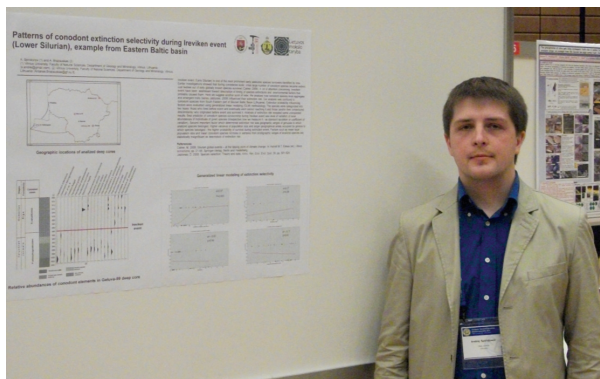

EUROPOS GEOMOKSLŲ SAJUNGOS GENERALINĖS ASAMBLĖJOS ATGARSIAI

2012 m. balandžio 22–27 d. Austrijos sostinėje Vienoje vyko visuotinė Europos geomokslų sąjungos asamblėja. Renginį organizavo Europos geomokslų sąjunga, jungianti visą Žemės sistemą – nuo mūsų planetos branduolio gelmių iki artimojo kosmoso – tyrinėjančių mokslų atstovus. Šią mokslų įvairovę atspindėjo tiek didžiulis dalyvių, tiek ir sesijų skaičius (vien tik standinių pranešimų buvo daugiau nei 9 tūkst.). Lietuvai atstovavo gausus būrys geologų, tarp kurių buvo ir šio straipsnio autoriai – paleozojaus paleontologijos ir stratigrafijos tyrėjai.

Pagrindinis mūsų dalyvavimo asamblėjoje tikslas – pasikeisti nuomonėmis, įdirbiu ir patirtimi specialioje projekto „Ankstyvojo ir viduriniojo paleozojaus revoliucija“ sesijoje „*Palaeozoic global sea level: linking stratigraphy, bioevents, and the stable isotope record*“. Sesijos plenariniuose pranešimuose kviestiniai mokslininkai pristatė kai kuriuos svarbesnius pasiekimus tiriant vidurinio paleozojaus paleogeografiją, paleoekologiją ir paleoklimatologiją. Tarp paminėtinų – stratigrafo Andrejaus Dronovo pranešimas apie sekų stratigrafines prieigas atkuriant absoliutų (eustatinį) jūros lygį. Jo tyrimų rezultatai rodo, kad būtina dalelė skepticizmo nagrinėjant ir ypač tiesiogiai primant „globalias“ jūros lygio svyravimo kreives, nes planetinio lygio Žemės formos ir sandaros asimetrija gali turėti įtakos tam, kad priešingos žemynų grupuotės gali rodyti nekoreliuotas, t.y. pseudoeustatinės istorijas (Dronov, 2012). Įdomus buvo ir paleontologo David'o Harper'io pranešimas, skirtas ordoviko–silūro pečiakoju ir kito nektobentos paleobiogeografijos ir paleoekolo-

A. Spiridonov prie standinio pranešimo.

gijos svarbai aiškinant žemynų paleogeografinės rekonstrukcijas. Bendrųjų pasiskirstymai rodo kitokią Laurentijos žemyno orientaciją nei ta, kuri atkurta (ir vėliau priimta) remiantis vien paleomagnetizmo tyrimais (Harper et al., 2012).

Standinių pranešimų sesijoje mes pristatėme du pranešimus, skirtus silūro paleontologijai: Sigito Radzevičiaus pranešimas buvo apie pirmuosius Lietuvoje probleminių lofotrochozojų klada priklausiusių paleozojaus gyvūnų – machaeridų šarvelių – radinius (Radzevičius, Ekleris, 2012). Andrejaus Spiridonovo pranešimas buvo apie konodontų rūšių išmirimo selektyvumo Irevikeno įvykio metu makroevoliucinius dėsningumus (Spiridonov, Brazauskas, 2012).

Manome, kad asamblėjoje įgytos žinios ir užmegzti ryšiai su daugeliu apatinio ir vidurinio paleozojaus tyrėjų padės sėkmingai vykdyti ir plėtoti projektą „Ankstyvojo ir viduriniojo paleozojaus revoliucija“. Lietuvos mokslo tarybai norėtume padėkoti už suteiktą galimybę dalyvauti šiame renginyje.

Literatūra

- Dronov A. 2012. Ordovician of the Siberian Platform: sea-level and long-term lithological changes. *Geophysical Research Abstracts*, Vol. 14, EGU2012-5237-1.
- Harper D.A.T., C.M.Ū. Rasmussen, A. Munnecke, J. Jin, S. Stouge, and J.A. Rasmussen. 2012. Transgressive-regressive events and facies through the Upper Ordovician–Lower Silurian of Peary Land, North Greenland. *Geophysical Research Abstracts*, Vol. 14, EGU2012-13528.
- Radzevičius S. and A. Ekleris. 2012. The preliminary data on the Aeronian (Silurian) machaerids from Lithuania (Baltic Basin). *Geophysical Research Abstracts*, Vol. 14, EGU2012-13420.
- Spiridonov A. and A. Brazauskas. 2012. Patterns of conodont extinction selectivity during Ireviken event (Lower Silurian), example from Eastern Baltic basin. *Geophysical Research Abstracts*, Vol. 14, EGU2012-9072.

Andrej Spiridonov, Sigita Radzevičius, Vilniaus universitetas